



بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

آیین نامه مدت و طرز نگاهداری اوراق  
بازرگانی، اسناد و دفاتر مؤسسات اعتباری

«بهار ۱۳۹۵»

## «بسم‌الله تعالیٰ»

به استناد بند «و» ماده ۳۳ قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۸ تیرماه ۱۳۵۱ و در چارچوب «قانون تجارت الکترونیک» مصوب ۱۷ دیماه ۱۳۸۲ و با هدف ایجاد وحدت رویه در مؤسسات اعتباری، «آین نامه مدت و طرز نگاهداری اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر مؤسسات اعتباری» که از این پس به اختصار «آین نامه» نامیده می‌شود، تدوین می‌گردد:

### فصل اول – تعاریف

- ماده ۱ - تعاریف ذیل، منحصرآ محدود به این آین نامه است:
- ۱-۱ **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
  - ۱-۲  **مؤسسه اعتباری:** بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی می‌باشد.
  - ۱-۳  **شرکت کاشف:** شرکت مدیریت امن الکترونیکی کاشف.
  - ۱-۴  **اسناد:** اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر مؤسسه اعتباری.
  - ۱-۵  **میکروفیلم:** فیلمی است برای ذخیره اطلاعات نوشتاری در اندازه بسیار کوچک با قابلیت بزرگنمایی و چاپ.
  - ۱-۶  **رول میکروفیلم:** رول فیلم ۱۶ میلی‌متری ۲۱۵ فوتی یک حلقه میکروفیلم، که در صورت نگارش توسط باریکه لیزر بر روی آن امکان ذخیره ۱۲۰۰۰ تا ۲۴۰۰۰ فریم را در خود دارد.
  - ۱-۷  **داده پیام (Data Message):** هر نمادی از واقعه، اطلاعات یا مفهوم است که با وسائل الکترونیکی، نوری و یا فناوری های جدید اطلاعات، تولید، ارسال، دریافت، ذخیره و یا پردازش می‌شود.
  - ۱-۸  **سیستم اطلاعاتی (Information System):** سیستمی برای تولید (اصل سازی)، ارسال، دریافت، ذخیره یا پردازش «داده پیام» است.

**۹-۱- سache الکترونیکی مطمئن:** عبارت از «داده پیام»‌ی است که با رعایت شرایط یک «سیستم

اطلاعاتی مطمئن» ذخیره شده و به هنگام لزوم در دسترس و قابل درک است.

**۱۰-۱- سیستم اطلاعاتی مطمئن (Secure Information System):** سیستم اطلاعاتی است که:

۱-۱-۱- به نحوی معقول در برابر سوء استفاده و نفوذ محفوظ باشد.

۱-۲-۱- سطح معقولی از قابلیت دسترسی و تصدی صحیح را دارا باشد.

۱-۳-۱- به نحوی معقول متناسب با اهمیت کاری که انجام می‌دهد پیکربندی و سازماندهی شده باشد.

۱-۴-۱- موافق با رویه ایمن باشد.

۱-۵-۱- موافق با الزامات اعلام شده از سوی شرکت کاشف باشد.

**۱۱-۱- رویه ایمن (Secure Method):** رویه‌ای است برای تطبیق صحت ثبت «داده پیام»، منشأ و مقصد آن با تعیین تاریخ و برای یافتن هرگونه خطای تغییر در مبادله، محتوا و یا ذخیره‌سازی «داده پیام» از یک زمان خاص. یک رویه ایمن ممکن است با استفاده از الگوریتم‌ها یا کدها، کلمات یا ارقام شناسایی، رمزگاری، روش‌های تصدیق یا پاسخ برگشت و یا طرق ایمنی مشابه انجام شود.

**۱۲-۱- امضای الکترونیکی (Electronic Signature):** عبارت از هر نوع علامت منضم شده یا به نحو منطقی متصل شده به «داده پیام» است که برای شناسایی امضانده «داده پیام» مورد استفاده قرار می‌گیرد.

**۱۳-۱- امضای الکترونیکی مطمئن (Secure/Enhanced/Advanced Electronic Signature):**

امضای الکترونیکی مطمئن باید دارای شرایط زیر باشد:

۱-۱-۱- نسبت به امضاء‌کننده منحصر به فرد باشد.

۱-۲-۱- هویت امضاء‌کننده «داده پیام» را معلوم نماید.

۱-۳-۱- به وسیله امضاء‌کننده و یا تحت اراده انحصاری وی صادر شده باشد.

۱-۴-۱- به نحوی به یک «داده پیام» متصل شود که هر تغییری در آن «داده پیام» قابل تشخیص و کشف باشد.

۱-۵-۱- به تأیید بانک مرکزی رسیده باشد.

## **۱۴-۱- معقول (سنخش عقلانی)، (Reasonableness Test):** با توجه به اوضاع و احوال مبادله

«داده پیام» از جمله: طبیعت مبادله، مهارت و موقعیت طرفین، حجم مبادلات طرفین در موارد مشابه، در دسترس بودن گزینه‌های پیشنهادی و رد آن گزینه‌ها از جانب هر یک از طرفین، هزینه گزینه‌های پیشنهادی، عرف و روش‌های معمول و مورداستفاده در این نوع مبادلات، ارزیابی می‌شود.

## **فصل دوم- مصادیق اسناد**

### **ماده ۲- اسناد، در پنج سطح به شرح ذیل تعیین می‌شود:**

#### **۱-۱-۱- اسناد سطح اول شامل:**

۱-۱-۱- اسناد و مدارک مالکیت اموال منقول و غیرمنقول مؤسسه اعتباری؛

۱-۱-۲- اساسنامه، سوابق و مدارک مربوط به تأسیس مؤسسه اعتباری؛

۱-۱-۳- دفاتر سهام مؤسسه اعتباری؛

۱-۱-۴- صورت جلسات مجتمع و هیأت مدیره مؤسسه اعتباری؛

۱-۱-۵- نسخ اصلی ترازنامه مؤسسه اعتباری و ضمایم مربوطه مصوب مجتمع عمومی و

گزارش عملکرد هیات مدیره و گزارش‌های حسابرس مستقل.

#### **۱-۱-۶- اسناد سطح دوم شامل:**

۱-۱-۶-۱- دفتر کل؛

۱-۱-۶-۲- دفتر روزنامه؛

۱-۱-۶-۳- دفاتر تسلیم دسته چک به مشتریان.

#### **۱-۱-۷- اسناد سطح سوم شامل:**

۱-۱-۷-۱- مدارک احراز هویت و افتتاح انواع حساب‌های ارزی و ریالی و نمونه امضای

مشتریان و فرم‌های پاسخ استعلام افتتاح حساب جاری از سامانه بانک مرکزی؛

۲-۳-۲- لашه انواع چک‌ها از جمله چک عادی اشخاص، چک پول، ایران چک، چک بانکی و غیره، سفته‌ها و بروات و اگذاری و سایر اسناد اعم از خریداری یا وصولی ارزی و ریالی؛

۳-۳-۲- گواهی‌نامه‌های عدم پرداخت چک‌های برگشتی و مدارک رفع سوء‌اثر چک‌های برگشتی؛

۴-۳-۲- کلیه قراردادهای منعقده و موافقت‌نامه‌های بین مؤسسه اعتباری و اشخاص و قراردادها، اوراق و اسناد مربوط به تسهیلات اعطایی و اعتبارات استفاده شده مشتریان؛

۵-۳-۲- اوراق و مدارک مربوط به اسناد تجاری تنزیل شده؛

۶-۳-۲- اسناد مربوط به عملیات حساب‌های معاملات داخلی مؤسسه اعتباری که از طریق مناقصه یا مزایده انجام شده؛

۷-۳-۲- لاشه خمامنت‌نامه‌ها و اسناد ذیربطة؛

۸-۳-۲- مدارک نقل و انتقال سهام؛

۹-۳-۲- نسخ دوم گواهی‌نامه‌های سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار و همچنین انواع اوراق گواهی سپرده مؤسسه اعتباری؛

۱۰-۳-۲- کلیه اوراق و اسناد مربوط به خرید و فروش ارزهای خارجی، حوالجات ارزی، کارت‌های اعتباری ارزی و پیمان‌نامه‌های ارزی؛

۱۱-۳-۲- کلیه اوراق و اسناد مربوط به حوالجات، اتاق پایاپای، صندوق امانات و اوراق مشارکت؛

۱۲-۳-۲- اوراق و اسناد مربوط به اعتبارات استنادی وارداتی و صادراتی؛

۱۳-۳-۲- کلیه اسناد حسابداری اعم از ارزی و ریالی، نقدی و انتقالی؛

۱۴-۳-۲- دفتر خزانه؛

۱۵-۳-۲- دفاتر ثبت نامه‌های صادره و واردہ؛

۱۶-۳-۲- ترازنامه اسفندماه هرسال شعب مؤسسه اعتباری به انضمام گزارش‌های ویژه حسابرس مستقل شعب.

#### ۴-۲- اسناد سطح چهارم شامل:

- ۴-۱- اوراق مربوط به فروش اثاث و وسایل فرسوده و مستعمل و اسقاط شده؛
- ۴-۲- اوراق مربوط به خرید ملزومات و اموال منقول و غیرمنقول مؤسسه اعتباری؛
- ۴-۳- دفاتر (و یا رسید) تحويل کارت‌های الکترونیک مؤسسه اعتباری به مشتریان؛
- ۴-۴- پروندهای ملاحظات بازرگانی شعب مؤسسه اعتباری با ضمایم مربوطه.

#### ۵-۲- اسناد سطح پنجم شامل:

- ۵-۱- دفاتر ارسال مراسلات؛
- ۵-۲- تهچک‌های صادره ادارات و واحدهای مؤسسه اعتباری؛
- ۵-۳- صورت موجودی‌های روزانه صندوق شعب (سیتواسیون)؛
- ۵-۴- لیست‌های عملیات به روزرسانی پایان کار روزانه شعب؛

تبصره- تعیین سطح سایر اسناد حسب مورد بنا به پیشنهاد مؤسسه اعتباری و تأیید بانک مرکزی انجام می‌شود.

### **فصل سوم- مدت و نحوه نگهداری اسناد**

ماده ۳- مؤسسه اعتباری موظف است، اسناد موضوع آیین‌نامه را به شرح ذیل نگهداری نماید:

- ۱- عین اسناد سطح اول را برای همیشه نگهداری نماید.
- ۲- عین اسناد سطح دوم را حداقل به مدت ۵ سال پس از زمان‌های مقرر در جدول ضمیمه (۱) آیین‌نامه نگهداری نماید.
- ۳- عین اسناد سطح سوم را حداقل به مدت ۳ سال پس از زمان‌های مقرر در جدول ضمیمه (۱) آیین‌نامه نگهداری نماید.
- ۴- عین اسناد سطح چهارم را حداقل به مدت ۲ سال پس از زمان‌های مقرر در جدول ضمیمه (۱) آیین‌نامه نگهداری نماید.
- ۵- عین اسناد سطح پنجم را حداقل به مدت ۱ سال پس از زمان‌های مقرر در جدول ضمیمه (۱) آیین‌نامه نگهداری نماید.

**تبصره ۱- نگهداری اسناد به موجب سایر قوانین موضوعه، برای مدت زمان معین شده در قوانین مذبور، الزامی است.**

**تبصره ۲- مؤسسه اعتباری موظف است هریک از اسنادی را که قبل از اتمام مدت نگهداری آنها، دعوی نسبت به آنها اقامه شده حداقل تا مختومه شدن دعوى و تعیین تکلیف نهایی نگهداری نماید.**

**تبصره ۳- شرایط و ضوابط نگهداری عین اسناد باید متناسب با شرایط استاندارد از قبیل قفسه‌بندی کافی، عاری از خاک و رطوبت، تجهیز با وسایل اخطار و اطفای حریق و وجود سیستم ایمنی و حفاظتی مطلوب باشد، به نحوی که عین اسناد در هنگام تبدیل به میکروفیلم و سوابق الکترونیکی مطمئن، از حیث وضوح تصویر و خوانا بودن مطالب انتقال یافته، از کیفیت لازم برخوردار باشند.**

**ماده ۴- مؤسسه اعتباری موظف است با اتخاذ تدابیر و تمهیدات مقتضی، دسترسی به عین اسناد را حداکثر ظرف مدت چهار روز کاری فراهم نماید.**

#### **فصل چهارم- امحاء اسناد**

**ماده ۵- مؤسسه اعتباری می‌تواند، اسناد سطوح دوم، سوم، چهارم و پنجم را پس از سپری شدن مدت‌های مقرر در ماده (۳) و منوط به تهییه میکروفیلم یا سوابق الکترونیکی مطمئن براساس مراحل مقرر در مواد (۸) و یا (۹) آییننامه، در چارچوب مقررات داخلی خود امحاء نماید. در غیر این صورت نگهداری عین اسناد پس از سپری شدن ۱۵، ۱۲، ۱۰ و ۸ سال از مدت‌های مقرر در ماده (۳) همچنان الزامی است و امحاء آنها پس از گذشت زمان مذکور، بلامانع است.**

**ماده ۶- امحاء میکروفیلم‌ها و سوابق الکترونیکی مطمئن تهییه شده از اسناد سطوح دوم، سوم، چهارم و پنجم، به ترتیب پس از سپری شدن ۱۵، ۱۲، ۱۰ و ۸ سال از مدت‌های مقرر در ماده (۳) آییننامه بلامانع است.**

**ماده ۷- مؤسسه اعتباری موظف است، دستورالعمل‌های اجرایی فرآیندهای داخلی امحاء اسناد، میکروفیلم و سوابق الکترونیکی مطمئن را تدوین و به تصویب هیأت مدیره/عامل مؤسسه برساند و مراتب را نیز به بانک مرکزی اعلام نماید.**

**تبصره- مؤسسه اعتباری موظف است ترتیبات امحاء عین اسناد، میکروفیلم‌ها و سوابق الکترونیکی مطمئن را به نحوی اتخاذ نماید که امکان بازیابی مجدد آن‌ها وجود نداشته باشد.**

#### **فصل پنجم- فرآیند تبدیل اسناد به میکروفیلم یا سوابق الکترونیکی مطمئن**

**ماده ۸- مؤسسه اعتباری مکلف است، مراحل زیر را جهت تبدیل اسناد به میکروفیلم طی نماید:**

**۱-۸- تعیین یک واحد سازمانی برای انجام فرآیند تبدیل اسناد به میکروفیلم به «روش تلفیقی دیجیتال و میکروفیلم».**

**۲-۸- اختصاص مکان مناسب برای اجرای کلیه مراحل مربوط به «روش تلفیقی دیجیتال و میکروفیلم».**

**۳-۸- انتقال کلیه اسناد مورد نظر به مکان مذکور در بند (۲-۸).**

**۴-۸- آماده‌سازی اسناد مورد نظر برای انجام عملیات تصویربرداری دیجیتالی از آن‌ها.**  
**۵-۸- تهیه تصاویر دیجیتالی از اسناد.**

**۶-۸- کنترل و استاندارد نمودن تصاویر دیجیتالی تهیه شده به نحوی که امکان بازیابی، دسته‌بندی یا تجزیه و تحلیل اطلاعات آن‌ها به سهولت امکان‌پذیر باشد.**

**۷-۸- فیلم‌برداری از تصاویر دیجیتالی بر روی رول‌های میکروفیلم توسط دستگاه‌های آرشیو رایتر (Archive writer).**

**۸-۸- کنترل دقیق میکروفیلم تهیه شده از حیث وضوح تصویر و خوانا بودن مطالب انتقال یافته. در صورتی که مندرجات میکروفیلم خوانا نباشد، لازم است از نسخه مربوط مجددأ تصویر دیجیتالی تهیه شده و پس از فیلم‌برداری به انتهای رول میکروفیلم اضافه گردد.**

**۹-۸- تهیه صورت جلسه انطباق اسناد با میکروفیلم و امضاء آن توسط هیأتی که حداقل حضور تمامی افراد ذیل در آن الزامی می‌باشد:**

**۱-۹-۸- رییس یا معاون واحد سازمانی بایگانی کل به عنوان رییس هیأت؛**

**۸-۹-۲- رئیس یا معاون واحد سازمانی متولی ذیریطه؛**

**۸-۹-۳- نماینده اداره بازرگانی؛**

**۸-۹-۴- نماینده اداره مبارزه با پولشویی؛**

**۸-۹-۵- نماینده اداره حقوقی؛**

**۸-۹-۶- نماینده اداره حراست؛**

**۸-۹-۷- نماینده واحد انفورماتیک یا فناوری اطلاعات.**

**۸-۱۰- تهیه تصویر دیجیتالی از صورت جلسه ذکر شده در بند (۸-۹) و فیلمبرداری از آن تصویر در ابتداء و انتهای هر رول میکروفیلم.**

**تبصره ۱- در صورت وجود مطلب یا نوشته‌ای ظهر اسناد، باید از آن مندرجات نیز میکروفیلم تهیه شود.**

**تبصره ۲- امحاء عین صورت جلسات مذکور در بند (۸-۹)، پس از گذشت ۱۵ سال از زمان تولید آن‌ها، بلامانع است.**

**تبصره ۳- در تبدیل اسناد سطوح چهارم و پنجم، نماینده‌گان رئیس یا معاون واحد سازمانی بایگانی کل و رئیس یا معاون واحد سازمانی مسئول انجام فرآیند تبدیل اسناد، می‌توانند به جای افراد مذکور در بندۀای (۸-۹-۲) و (۸-۹-۱)، در جلسات هیأت موضوع بند (۸-۹) آیین‌نامه حضور یابند.**

**تبصره ۴- چنانچه در نمودار سازمانی مؤسسه اعتباری، اشخاص یا واحدهای مذکور در بند (۸-۹) وجود نداشته باشند، هیأت مدیره/عامل آن مؤسسه موظف است اشخاص یا ادارات جایگزین را تعیین کند.**

**تبصره ۵- تعیین میزان و حدود اختیارات و صلاحیت‌های هیأت مذکور در بند (۸-۹) بر عهده هیأت مدیره/عامل مؤسسه اعتباری می‌باشد.**

**ماده ۹- مؤسسه اعتباری مکلف است برای تبدیل اسناد به سوابق الکترونیکی مطمئن و نگهداری از آن‌ها، سیستم اطلاعاتی مطمئن را با رعایت الزامات تعیین شده برای مراحل تولید، ذخیره‌سازی، دسترسی و به اشتراک‌گذاری استفاده نماید.**

## -۱-۹- در مرحله تولید سوابق الکترونیکی:

-۱-۹- کنترل دقیقی از حیث وضوح و خوانایی، تشخیص اصالت و استخراج تهیه شده صورت پذیرد.

-۲-۹- چنانچه عین سند، چند رنگ بوده و خوانایی، تشخیص اصالت و استخراج اطلاعات معنی دار، وابسته به چند رنگ بودن تصویر سند باشد، سابقه الکترونیکی تهیه شده نیز لازم است رنگی باشد.

-۳-۹- تراکم پیکسلی تصاویر دیجیتال حداقل ۳۰۰ dpi باشد.

-۴-۹- تطابق سوابق الکترونیکی تهیه شده با عین اسناد توسط سمتی که به عنوان تأیید کننده، از طرف هیأت مدیره /عامل مؤسسه اعتباری تعیین می شود، تأیید گردد.

-۵-۹- امضای الکترونیکی مطمئن افراد تهیه کننده و تأیید کننده، به همراه زمان های تهیه و تأیید، به سابقه الکترونیکی مطمئن تولید شده ضمیمه گردند.

## -۲-۹- در مرحله ذخیره سازی سوابق الکترونیکی:

-۱-۲-۹- از رسانه ذخیره ساز غیر قابل بازنویسی (Non-Rewritable) استفاده شود.

-۲-۲-۹- از رسانه ذخیره ساز غیرقابل پاک کردن (Non-Erasable) استفاده شود.

-۳-۲-۹- سازوکاری مطمئن برای تصدیق کیفیت و صحت فرآیند خبیط وجود داشته باشد.

-۴-۲-۹- یک نسخه رونوشت (Copy) از نسخه اصلی سابقه الکترونیکی، تهیه شود و تا زمان الزام شده در ماده (۴)، مجزا از نسخه اصلی نگهداری شود.

-۵-۲-۹- تمامی اطلاعات نگهداری شده روی رسانه های اصلی و رونوشت، سازماندهی و فهرست گذاری گردند.

-۶-۲-۹- از فهرست های تهیه شده موضوع بند (۵-۲-۹)، یک نسخه رونوشت ایجاد شده و مجزا از فهرست های اصلی نگهداری شوند.

-۷-۲-۹- فهرست و رونوشت سوابق الکترونیکی، حداقل تا زمان امحاء سوابق الکترونیکی مربوطه نگهداری شوند.

### ۳-۹- دسترسی و به اشتراک گذاری:

۳-۹-۱- تمامی سوابق مرتبط با تولید، ذخیره‌سازی، دسترسی و امحاء سوابق

الکترونیکی، به عنوان سوابق ممیزی ثبت و نگهداری شود.

۳-۹-۲- نحوه نگهداری از سوابق ممیزی به گونه‌ای باشد که در زمان مورد نیاز در

دسترس افراد مجاز قرار گیرد.

۳-۹-۳- مؤسسه اعتباری موظف است امکانات لازم برای باز تولید و مشاهده اسناد را

در اختیار افراد مجاز قرار دهد.

ماده ۱۰- به منظور اطمینان از حفظ کیفیت و دسترس پذیری اطلاعات مندرج در اسناد، توصیه

می‌شود اسناد در کوتاه‌ترین زمان پس از ایجاد، به سوابق الکترونیکی مطمئن تبدیل

شوند.

ماده ۱۱- میکروفیلم‌های تهیه شده مطابق با ماده (۸) و سوابق الکترونیکی مطمئن تهیه شده

مطابق با ماده (۹) آیین‌نامه پس از مدت‌های مقرر در ماده (۳) آیین‌نامه، در حکم اصول

اسناد مربوط تلقی می‌گردند و در کلیه دادگاه‌ها قابل استناد می‌باشند.

### **فصل ششم - اسناد الکترونیکی**

ماده ۱۲- اسنادی که مطابق با ماده (۲) قانون تجارت الکترونیکی؛ با وسائل الکترونیکی، نوری و

یا فناوری‌های جدید اطلاعات، تولید، ارسال، دریافت، ذخیره یا پردازش می‌شوند، مشمول

احکام خاص خود بوده و منوط به رعایت ماده (۸) قانون مذکور در حکم اصول اسناد

می‌باشند.

ماده ۱۳- مؤسسه اعتباری ملزم به تهیه نسخه پشتیبان از تمامی اسناد الکترونیکی می‌باشد به

گونه‌ای که در صورت هرگونه آسیب، خدشه و اختلال برای یک نسخه، نسخه دیگر مصون

بماند.

### **فصل هفتم - سایر**

ماده ۱۴- مؤسسه اعتباری مکلف است اسناد و مدارکی را که براساس مقررات موضوعه ارزش

تاریخی دارند، مطابق با قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران نگهداری نماید.

**ماده ۱۵** - حداقل مدت زمان، طرز نگهداری و امحاء هریک از مصادیق اسناد معرفی شده در ذیل

ماده (۲) در صورتی که بدوان به صورت الکترونیکی تولید شوند، تابع احکام خاص خود بوده و

در صورت مسکوت بودن تابع ضوابط این آیین نامه می باشد.

**ماده ۱۶** - مدت های مقرر در مواد (۳)، (۵) و (۶)، در صورت لزوم توسط بانک مرکزی مورد

تجددنظر قرار می گیرد.

**ماده ۱۷** - مسئولیت نهایی هر گونه دخل و تصرف در میکروفیلم ها و سوابق الکترونیکی مطمئن

موضوع مواد (۸) و (۹) آیین نامه، بر عهده هیأت مدیره / عامل مؤسسه اعتباری می باشد.

**ماده ۱۸** - مؤسسه اعتباری موظف است با ایجاد سازوکارهای لازم از انطباق کامل فرآیندهای

مؤسسه اعتباری با این آیین نامه حصول اطمینان نماید.

«آیین نامه مدت و طرز نگاهداری اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر مؤسسات اعتباری» در (۱۸) ماده

و (۱۰) تبصره، در یکهزار و دویست و هجدهمین جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۱۱ شورای پول و

اعتبار به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد. «آیین نامه مدت و طرز نگهداری

اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر بانک ها» مصوب یکهزار و یکصد و چهاردهمین جلسه مورخ

شورای پول و اعتبار از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، منسوب می باشد.

**ضمیمه شماره (۱)**

ردیف	نام سند	زمان پایه
<b>اسناد سطح دوم</b>		
۱-۲-۲	دفتر کل	از پایان سال مالی
۲-۲-۲	دفتر خزانه	از پایان سال مالی
۳-۲-۲	دفاتر تسلیم دسته چک به مشتریان	از تاریخ بسته شدن دفتر
<b>اسناد سطح سوم</b>		
۱-۳-۲	کارت‌های نمونه امضاء، مدارک احراز هویت و افتتاح انواع حساب‌های ارزی و ریالی مشتریان	از تاریخ بسته شدن حساب یا تغییر دارندگان حق امضا یا تغییر امضا
۲-۳-۲	لاشه انواع چک‌ها از جمله چک عادی اشخاص، چک پول، ایران چک، چک بانکی و غیره، سفته‌ها و بروات واگذاری و سایر اسناد اعم از خربداری یا وصولی ارزی و ریالی	از تاریخ تسویه
۳-۳-۲	گواهی نامه‌های عدم پرداخت چک‌های برگشتی و مدارک رفع سوء اثر چک‌های برگشتی	از تاریخ صدور
۴-۳-۲	کلیه قراردادهای منعقده و موافقت نامه‌های بین مؤسسه اعتباری و اشخاص / قراردادها، اوراق و اسناد مربوط به تسهیلات اعطایی و اعتبارات استفاده شده مشتریان؛	از تاریخ انقضاء قرارداد و تسویه حساب / از تاریخ تسویه حساب و فک رهن از وثائق
۵-۳-۲	اوراق و مدارک مربوط به اسناد تجاری تنزیل شده	از تاریخ خاتمه عملیات
۶-۳-۲	اسناد مربوط به عملیات حساب‌های معاملات داخلی مؤسسه اعتباری که از طریق مناقصه یا مزایده انجام شده	از تاریخ انجام معامله
۷-۳-۲	لاشه خصمانت‌نامه‌ها و اسناد ذی‌ربط	از تاریخ انقضاء یا تسویه حساب
۸-۳-۲	مدارک نقل و انتقال سهام	از تاریخ نقل و انتقال
۹-۳-۲	نسخ دوم گواهی نامه‌های سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدتدار و همچنین انواع اوراق گواهی سپرده بانک‌ها	از تاریخ بسته شدن حساب
۱۰-۳-۲	کلیه اوراق و اسناد مربوط به خرید و فروش ارزهای خارجی، حوالجات ارزی، کارت‌های اعتباری ارزی و پیمان نامه‌های ارزی	از تاریخ خاتمه عملیات
۱۱-۳-۲	کلیه اوراق و اسناد مربوط به حوالجات، اتاق پایاپایی، صندوق امانات و اوراق مشارکت	از تاریخ خاتمه عملیات
۱۲-۳-۲	اوراق و اسناد مربوط به اعتبارات اسنادی وارداتی و صادراتی	از تاریخ خاتمه عملیات
۱۳-۳-۲	کلیه اسناد حسابداری اعم از ارزی و ریالی، نقدی و انتقالی	از تاریخ خاتمه عملیات

ردیف	نام سند	زمان پایه
۱۴-۳-۲	دفتر خزانه	از تاریخ بسته شدن دفتر
۱۵-۳-۲	دفاتر ثبت نامه‌های صادره و واردہ	از تاریخ بسته شدن دفتر
۱۶-۳-۲	تراظنامه اسفندماه هرسال شعب مؤسسه اعتباری به انضمام گزارش‌های حسابرس مستقل	از تاریخ تنظیم گزارش حسابرسی

#### اسناد سطح چهارم

۱-۴-۲	اوراق مربوط به فروش اثاث و وسایل فرسوده و مستعمل و اسقاط شده	از تاریخ فروش
۲-۴-۲	اوراق مربوط به خرید ملزومات و اموال غیرمنقول مؤسسه اعتباری	از تاریخ خرید
۳-۴-۲	دفاتر (و یا رسید) تحويل کارت‌های الکترونیک مؤسسه اعتباری به مشتریان	از تاریخ بسته شدن دفتر و یا از تاریخ رسید تحويل
۴-۴-۲	پرونده‌های ملاحظات بازرگانی شعب مؤسسه اعتباری با ضمایم مربوطه	از تاریخ اتمام بازرگانی و تهییه گزارش مربوط

#### اسناد سطح پنجم

۱-۵-۲	دفاتر ارسال مراحلات	از تاریخ بسته شدن دفتر
۲-۵-۲	ته‌چک‌های صادره ادارات و واحدهای مؤسسه اعتباری	از تاریخ اتمام دسته چک‌ها
۳-۵-۲	صورت موجودی‌های روزانه صندوق شعب (سیتوواسیون)	از تاریخ خاتمه عملیات
۴-۵-۲	لیست‌های عملیات به روزرسانی پایان کار روزانه شعب	از تاریخ خاتمه عملیات